JOURNAL OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH
Volume 4, Issue 9, October-November 2026 Online ISSN: 3030-3508
https://spaceknowladge.com

XIZMATLAR SOHASINING MAMLAKAT IJTIMOIY-IQTISODIY TARAQQIYOTIDAGI O‘RNI

Yulduz Pirnazarovna Urunbayeva
SamISI v.b. professori.
E-mail: ulduzurunbaeva75@gmail.com .
Tursunov Qosimbek Nodirovich
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti Iqtisodiyot fakulteti talabasi.
E-mail: tursunovqosimbek49@gmail.com
Bozorov Jobir Sirojiddin o‘g‘li
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti Iqtisodiyot fakulteti talabasi.
E-mail: jbozorov1234@gmail.com

ИНФОРМАЦИЯ О СТАТЬЕ

ИСТОРИЯ СТАТЬИ:
Received:06.11.2026
Revised: 07.11.2026
Accepted:08.11.2026

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА:
xizmatlar sohasi, iqtisodiy o‘sish, aholi bandligi, yangi ish o‘rinlari, bozor xizmatlari, tadbirkorlik, moliyaviy xizmatlar, raqamli iqtisodiyot, xizmatlar hajmi, mehnat bozori..

АННОТАЦИЯ:

Ushbu maqolada O‘zbekistonda xizmatlar sohasining rivojlanishi, uning iqtisodiy o‘sishni ta’minlash va yangi ish o‘rinlarini yaratishdagi ahamiyati tahlil qilingan. Xizmatlar hajmining o‘sish tendensiyalari, asosiy xizmat turlarining iqtisodiyotdagi o‘rni hamda ularning aholi bandligiga ta’siri yoritilgan. Shuningdek, xizmatlar sohasini yanada rivojlantirish, tadbirkorlik faoliyatini qo‘llab-quvvatlash va yangi ish o‘rinlarini ko‘paytirishga qaratilgan taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

KIRISH

Bugungi kunda xizmatlar sohasi mamlakat iqtisodiyotining barqaror o‘sishini ta’minlash, yalpi ichki mahsulot hajmini oshirish va aholi bandligini kengaytirishda muhim o‘rin tutadi. Savdo, transport, turizm, axborot texnologiyalari, moliyaviy xizmatlar, ta’lim va boshqa xizmat turlarining rivojlanishi iqtisodiy faollikni oshirish bilan birga, tadbirkorlik uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Ayniqsa, xizmatlar sohasining kengayishi iqtisodiyot tarmoqlari

o‘rtasidagi aloqalarni mustahkamlash, ichki talabni rag‘batlantirish va mehnat resurslaridan samarali foydalanishga xizmat qiladi. Shu sababli mazkur sohani rivojlantirish zamonaviy makroiqtisodiy siyosatning muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi.

O‘zbekistonda ham xizmatlar sohasini rivojlantirish, uning iqtisodiyotdagi ulushini oshirish va yangi ish o‘rinlarini yaratishga alohida e’tibor qaratilmoqda. Xususan, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 27-fevraldagi PQ-78-sonli “Xizmatlar sohasi barqaror rivojlanishi uchun qulay shart-sharoitlar yaratishga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida[16]”gi qarori ushbu yo‘nalishdagi muhim huquqiy asoslardan biridir. Mazkur qarorda 2025-yilda xizmatlar hajmini 15 foizga oshirish, sohada 3 million kishini daromadli mehnat bilan ta’minlash hamda 52,2 mingta xizmat ko‘rsatish obyektini tashkil etish maqsadlari belgilangan. Bu vazifalar xizmatlar sohasining nafaqat iqtisodiy o‘sish, balki aholi bandligini ta’minlashdagi strategik ahamiyatini ham ko‘rsatadi.

Xizmatlar sohasining iqtisodiy o‘sish va bandlikka ta’siri xalqaro iqtisodiy tadqiqotlarda ham keng o‘rganilgan. Jumladan, Xalqaro mehnat tashkiloti tadqiqotchilari David Kucera va Leanne Roncolato o‘z ilmiy ishlarida iqtisodiyot tarmoqlari tarkibidagi o‘zgarishlar, mehnat unumdorligi va bandlik o‘rtasidagi bog‘liqlikni tahlil qilgan. Ularning tadqiqotlari xizmatlar sohasining iqtisodiy o‘sishga qo‘shadigan hissasini baholashda faqat ishlab chiqarish hajmini emas, balki mehnat unumdorligi va ish o‘rinlarining o‘zgarishini ham hisobga olish zarurligini ko‘rsatadi. Olimlarning yondashuvidan kelib chiqib, xizmatlar sohasining kengayishini yangi ish o‘rinlari soni bilan bir qatorda, yaratilayotgan ish o‘rinlarining unumdorligi va sifati nuqtayi nazaridan ham baholash muhimdir.

Shuningdek, Xalqaro mehnat tashkilotining tarkibiy iqtisodiy o‘zgarishlarga bag‘ishlangan materiallarida bandlikning yuqori unumdorlikka ega tarmoqlar tomon siljishi iqtisodiy rivojlanishning muhim omillaridan biri sifatida izohlanadi. Biroq xizmatlar sohasining kengayishi har doim ham yuqori daromadli va barqaror ish o‘rinlari avtomatik ravishda ko‘payishini anglatmaydi. Buning uchun malakali kadrlar tayyorlash, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, mehnat unumdorligini oshirish va norasmiy bandlikni qisqartirishga ham e’tibor qaratish lozim.

Shu nuqtayi nazardan, O‘zbekistonda xizmatlar sohasi rivojlanishining iqtisodiy o‘sish va yangi ish o‘rinlari yaratilishidagi o‘rnini o‘rganish dolzarb ilmiy-amaliy ahamiyatga ega. Mazkur maqolaning maqsadi xizmatlar sohasining mamlakat iqtisodiy o‘sishidagi ahamiyatini tahlil qilish, uning bandlikni kengaytirish imkoniyatlarini baholash hamda sohaning barqaror rivojlanishiga to‘sqinlik qilayotgan muammolarni aniqlashdan iborat. Tadqiqotda O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasining rasmiy ma’lumotlaridan foydalanish, xizmatlar sohasi ko‘rsatkichlarini yillar kesimida taqqoslash va ularning iqtisodiy mazmunini ochib berish nazarda tutiladi.

[16] https://lex.uz/docs/-7408455

ADABIYOTLAR SHARHI

Xizmatlar sohasi rivojlanishining iqtisodiy o‘sish va yangi ish o‘rinlari yaratilishiga ta’siri mahalliy hamda xorijiy olimlar tomonidan o‘rganilgan. Urinbayeva Yulduz Pirnazarovna o‘zining “The Development of Service Sector Is an Important Factor in Creating New Jobs and Ensuring Employment” nomli maqolasida xizmatlar sohasining yangi ish o‘rinlarini yaratish va aholi bandligini ta’minlashdagi ahamiyatini yoritgan. Muallif bandlikni mamlakat iqtisodiyoti rivojlanishi va aholi turmush darajasini yaxshilash bilan bog‘liq muhim omil sifatida baholaydi. Ushbu tadqiqot xizmatlar sohasining iqtisodiy va ijtimoiy vazifalarini birgalikda o‘rganish uchun nazariy asos bo‘lib xizmat qiladi.

Xorijiy tadqiqotchilardan William Baumol xizmatlar sohasida mehnat unumdorligining o‘zgarishi va uning iqtisodiy jarayonlarga ta’sirini o‘rgangan. Uning xizmatlar sohasida xarajatlar o‘sishi bilan bog‘liq nazariy qarashlari xizmatlarning ayrim turlarida mehnat unumdorligini oshirish ishlab chiqarish tarmoqlariga nisbatan murakkabroq bo‘lishi mumkinligini tushuntiradi. Bu yondashuv xizmatlar sohasining kengayishi bilan bir qatorda uning samaradorligini ham baholash zarurligini ko‘rsatadi.

Jahon bankining 2024-yilda e’lon qilingan “At Your Service?: The Promise of Services-led Growth in Uzbekistan” hisobotida O‘zbekiston xizmatlar sohasining iqtisodiy o‘sish va bandlikdagi o‘rni tahlil qilingan. Hisobotga ko‘ra, xizmatlar sohasining mamlakat YaIMdagi ulushi 2023-yilda 43,9 foizni, jami bandlikdagi ulushi esa 2022-yilda 50 foizni tashkil etgan. Shu bilan birga, hisobotda yuqori malaka va bilim talab qiluvchi xizmatlar, jumladan, axborot texnologiyalari, moliya va professional xizmatlarni rivojlantirish orqali mehnat unumdorligi hamda iqtisodiy o‘sishni oshirish imkoniyatlari ta’kidlangan.

Jahon bankining 2025-yilda e’lon qilingan “Services for Development in Uzbekistan” tahliliy materialida xizmatlar sohasi yoshlar uchun ish o‘rinlarini yaratish, mahalliy va xorijiy investitsiyalarni jalb etish hamda xizmatlar eksportini kengaytirishning muhim yo‘nalishi sifatida ko‘rib chiqilgan. Unda biznes muhitini yaxshilash, raqobatni kuchaytirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etish orqali xizmatlar sohasida ko‘proq va sifatliroq ish o‘rinlarini yaratish imkoniyatlariga e’tibor qaratilgan.

Umuman olganda, ko‘rib chiqilgan ilmiy ishlar xizmatlar sohasi iqtisodiy o‘sish va bandlikni ta’minlashda muhim o‘rin tutishini ko‘rsatadi. Biroq xizmatlar hajmining o‘sishi har doim ham mehnat unumdorligi va barqaror ish o‘rinlari bir xil sur’atda ortishini anglatmaydi. Shu sababli mazkur maqolada O‘zbekistonda xizmatlar sohasi rivojlanishining iqtisodiy o‘sish va bandlik ko‘rsatkichlari bilan bog‘liqligi rasmiy statistik ma’lumotlar asosida tahlil qilinadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda O‘zbekistonda xizmatlar sohasi rivojlanishining iqtisodiy o‘sish va yangi ish o‘rinlari yaratilishidagi o‘rnini o‘rganish uchun statistik tahlil, qiyosiy tahlil, dinamik tahlil va ilmiy umumlashtirish usullaridan foydalaniladi. Tadqiqotning axborot

bazasini O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasining rasmiy ma’lumotlari, xizmatlar sohasiga oid normativ-huquqiy hujjatlar hamda Jahon bankining tahliliy hisobotlari tashkil etadi.

Tadqiqot davomida 2020–2025-yillardagi xizmatlar sohasi hajmi, uning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi va aholi bandligi ko‘rsatkichlari o‘rganilib, ularning o‘zgarish tendensiyalari jadvallar va diagrammalar yordamida tahlil qilinadi. Qiyosiy va dinamik tahlil asosida xizmatlar sohasi rivojlanishi bilan iqtisodiy o‘sish hamda bandlik ko‘rsatkichlari o‘rtasidagi bog‘liqlik baholanadi. Olingan natijalar asosida xizmatlar sohasi samaradorligini oshirish va barqaror ish o‘rinlarini yaratishga qaratilgan ilmiy-amaliy xulosalar ishlab chiqiladi.

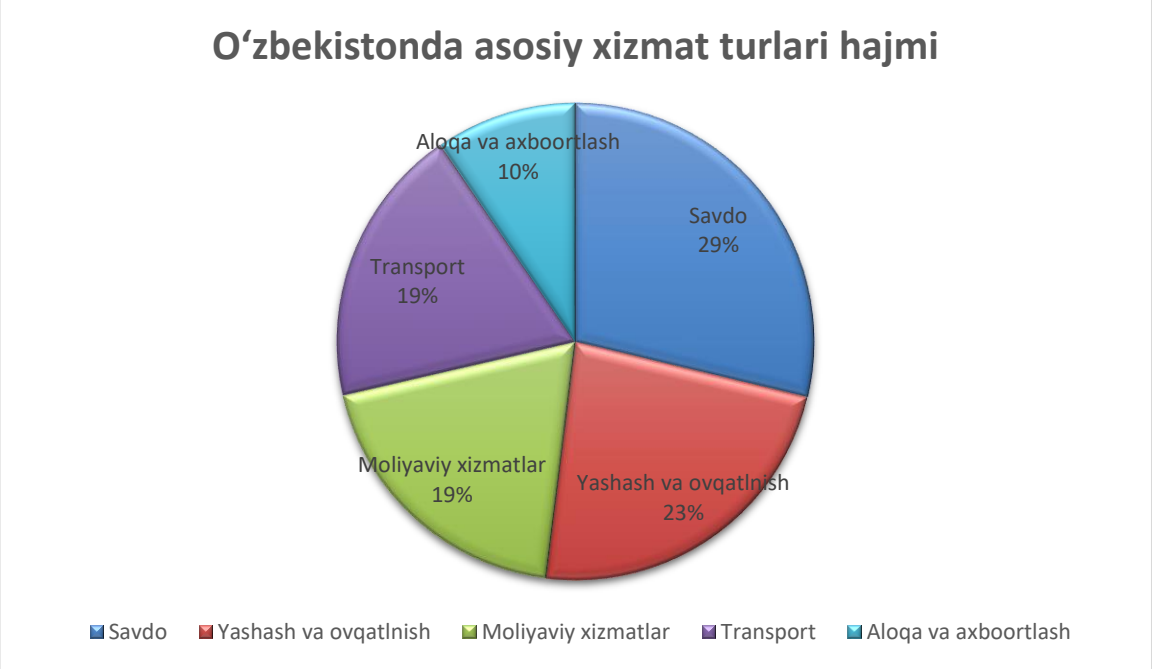
TAHLIL VA NATIJALAR

Bugungi kunda xizmatlar sohasi mamlakat iqtisodiyotining muhim tarkibiy qismlaridan biri bo‘lib, iqtisodiy o‘sishni ta’minlash, tadbirkorlik faoliyatini kengaytirish va yangi ish o‘rinlarini yaratishda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Savdo, transport, moliyaviy xizmatlar, turizm, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, ta’lim va boshqa xizmat turlarining rivojlanishi iqtisodiyot tarmoqlari o‘rtasidagi aloqalarni mustahkamlashga xizmat qiladi. Shu sababli xizmatlar sohasi rivojlanishining iqtisodiy ko‘rsatkichlarini tahlil qilish uning mamlakat iqtisodiyotidagi o‘rnini baholash imkonini beradi.

O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi ma’lumotlariga ko‘ra, 2026-yil yanvar–avgust oylarida mamlakatda ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 908,6 trln so‘mni tashkil etgan. Bu ko‘rsatkich 2025-yilning mos davriga nisbatan real hisobda 17 foizga oshgan. Mazkur natija xizmatlar bozorida iqtisodiy faollik ortib borayotganini ko‘rsatadi. Xizmatlar hajmining o‘sishi ichki talabning kengayishi, tadbirkorlik faoliyatining rivojlanishi va aholining turli xizmatlarga bo‘lgan ehtiyojini qondirish bilan bog‘liq jarayonlarni aks ettiradi.

Xizmatlar sohasining iqtisodiyotdagi ahamiyatini chuqurroq o‘rganish uchun uning asosiy turlari bo‘yicha hajmini taqqoslash muhimdir. Quyidagi diagrammada 2026-yilning yanvar–avgust oylarida O‘zbekistonda eng katta hajmga ega bo‘lgan beshta xizmat turi keltirilgan.

1-diagramma. O‘zbekistonda asosiy xizmat turlari hajmi (2026-yil yanvar–avgust, trln so‘m)

***Manba**: O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi ma’lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.*

Diagramma ma’lumotlaridan ko‘rinib turibdiki, xizmatlar tarkibida savdo xizmatlari 214,0 trln so‘m bilan birinchi o‘rinni egallagan. Yashash va ovqatlanish xizmatlari hajmi 173,2 trln so‘mni tashkil etib, ikkinchi o‘rinda qayd etilgan. Moliyaviy xizmatlar 144,7 trln so‘m, transport xizmatlari esa 141,7 trln so‘mga teng bo‘lgan. Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi 71,4 trln so‘mni tashkil etgan. Ushbu ko‘rsatkichlar xizmatlar bozorida savdo, umumiy ovqatlanish, moliya va transport yo‘nalishlarining iqtisodiy ahamiyati yuqori ekanini ko‘rsatadi.

Savdo xizmatlarining yuqori hajmi mamlakatda tovarlar harakati, chakana va ulgurji savdo hamda iste’mol bozori faoliyatining muhimligini ifodalaydi. Savdo tarmoqlarining kengayishi yangi savdo shoxobchalari, logistika markazlari va elektron savdo platformalarining rivojlanishi uchun imkoniyat yaratadi. Bu jarayonlar sotuvchilar, logistika xodimlari, ombor mutaxassislari va boshqa kasb egalari uchun yangi ish o‘rinlari paydo bo‘lishiga yordam berishi mumkin.

Yashash va ovqatlanish xizmatlarining 173,2 trln so‘mlik hajmi turizm, mehmonxona xo‘jaligi, restoranlar va umumiy ovqatlanish korxonalarining xizmatlar bozoridagi muhim o‘rnini ko‘rsatadi. Mazkur yo‘nalishning rivojlanishi, ayniqsa, turistik salohiyati yuqori bo‘lgan hududlarda kichik biznes va oilaviy tadbirkorlikni kengaytirish uchun sharoit yaratadi. Mehmonxonalar, kafelar va restoranlar faoliyatining kengayishi xizmat ko‘rsatish, oshpazlik, boshqaruv va boshqa yo‘nalishlarda ishchi kuchiga talabni oshirishi mumkin.

Moliyaviy xizmatlar hajmining 144,7 trln so‘mga yetishi bank, kredit, sug‘urta va boshqa moliyaviy xizmatlarning iqtisodiyotdagi ahamiyatini ifodalaydi. Moliyaviy xizmatlar

tadbirkorlik subyektlarining mablag‘lardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish, investitsiya loyihalarini moliyalashtirish va iqtisodiy faollikni qo‘llab-quvvatlashda muhim rol o‘ynaydi. Shu bilan birga, raqamli bank xizmatlari va moliyaviy texnologiyalarning rivojlanishi zamonaviy kasbiy ko‘nikmalarga ega mutaxassislarga bo‘lgan talabni oshirishi mumkin.

Transport xizmatlari hajmi 141,7 trln so‘mni tashkil etgan. Transport va logistika tizimining rivojlanishi tovarlarni ishlab chiqaruvchilardan iste’molchilarga yetkazib berish, hududlar o‘rtasidagi savdo aloqalarini kengaytirish va iqtisodiy resurslardan samarali foydalanishga yordam beradi. Transport xizmatlarining takomillashuvi savdo va ishlab chiqarish korxonalari faoliyatini qo‘llab-quvvatlab, iqtisodiyotning boshqa tarmoqlarida ham iqtisodiy faollikni oshirish imkonini beradi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari 71,4 trln so‘mni tashkil etgani raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi uchun muhim shart-sharoitlar mavjudligini ko‘rsatadi. Axborot texnologiyalari, internet xizmatlari va raqamli platformalarning kengayishi korxonalar faoliyatini avtomatlashtirish, elektron savdoni rivojlantirish va yangi xizmat turlarini joriy etish imkoniyatlarini oshiradi. Ushbu yo‘nalishning rivojlanishi dasturlash, axborot tizimlari, raqamli marketing va boshqa zamonaviy kasblarga bo‘lgan talabni kuchaytirishi mumkin. Xizmatlar sohasining rivojlanishi yangi ish o‘rinlarini yaratish uchun muhim imkoniyatlarni yuzaga keltirsa-da, xizmatlar hajmining o‘sishi bilan bandlikning o‘sishi o‘rtasidagi bog‘liqlikni alohida baholash lozim. Chunki ayrim xizmat turlarida yangi xodimlarni ishga jalb etish orqali faoliyat kengaytirilsa, boshqalarida raqamlashtirish va avtomatlashtirish natijasida kamroq ishchi kuchi bilan ko‘proq xizmat ko‘rsatish mumkin. Shuning uchun xizmatlar sohasining bandlikka ta’sirini aniqlashda xizmatlar hajmi bilan bir qatorda band aholi soni, yangi tashkil etilgan ish o‘rinlari va mehnat unumdorligi ko‘rsatkichlarini ham hisobga olish zarur.

Xizmatlar sohasining iqtisodiy o‘sishga ta’siri uning boshqa tarmoqlar bilan o‘zaro aloqadorligida ham namoyon bo‘ladi. Masalan, transport xizmatlari sanoat va qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini bozorga yetkazib berishni ta’minlaydi, moliyaviy xizmatlar ishlab chiqarish va tadbirkorlik loyihalarini moliyalashtirishga yordam beradi, axborot texnologiyalari esa korxonalar faoliyatini samarali boshqarish imkoniyatlarini kengaytiradi. Demak, xizmatlar sohasi nafaqat mustaqil iqtisodiy faoliyat yo‘nalishi, balki boshqa tarmoqlarning rivojlanishiga ta’sir ko‘rsatuvchi muhim omil ham hisoblanadi. Shu bilan birga, xizmatlar sohasini yanada rivojlantirishda malakali kadrlar tayyorlash, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, hududlarda xizmat ko‘rsatish infratuzilmasini yaxshilash va kichik biznes subyektlarini qo‘llab-quvvatlash muhim ahamiyatga ega. Xususan, yuqori qo‘shilgan qiymat yaratuvchi axborot texnologiyalari, moliya, professional xizmatlar va turizm yo‘nalishlarini rivojlantirish iqtisodiy samaradorlikni oshirishga yordam berishi mumkin.

Umuman olganda, tahlil natijalari O‘zbekistonda xizmatlar sohasi iqtisodiy faollikning muhim yo‘nalishlaridan biri ekanini ko‘rsatadi. 2026-yil yanvar–avgust oylarida bozor xizmatlari hajmining 908,6 trln so‘mga yetishi va real hisobda 17 foizga oshishi ushbu sohada ijobiy o‘sish tendensiyasi mavjudligini ifodalaydi. Xizmatlar tarkibida savdo, yashash va ovqatlanish, moliyaviy hamda transport xizmatlarining yetakchi o‘rinni egallashi ularning iqtisodiyotdagi ahamiyatini tasdiqlaydi. Kelgusida xizmatlar sohasining iqtisodiy o‘sish va yangi ish o‘rinlari yaratishdagi rolini kuchaytirish uchun zamonaviy xizmat turlarini rivojlantirish, mehnat unumdorligini oshirish va hududlarning iqtisodiy imkoniyatlaridan samarali foydalanish maqsadga muvofiq.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, xizmatlar sohasi O‘zbekiston iqtisodiyotining barqaror rivojlanishi, yalpi ichki mahsulot hajmining oshishi, tadbirkorlik faoliyatining kengayishi va yangi ish o‘rinlarini yaratishda muhim ahamiyat kasb etadi. Xizmatlar sohasining rivojlanishi iqtisodiyot tarmoqlari o‘rtasidagi aloqalarni mustahkamlash, ichki bozor faolligini oshirish va aholining turli xizmatlarga bo‘lgan ehtiyojini qondirishga xizmat qiladi. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi ma’lumotlariga ko‘ra, 2026-yil yanvar–avgust oylarida mamlakatda ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 908,6 trln so‘mni tashkil etib, 2025-yilning mos davriga nisbatan real hisobda 17 foizga oshgan. Ushbu ko‘rsatkich xizmatlar bozorida iqtisodiy faollik ortib borayotganini ifodalaydi. Tahlil natijalariga ko‘ra, savdo, yashash va ovqatlanish, moliyaviy hamda transport xizmatlari umumiy xizmatlar hajmida muhim o‘rin egallaydi. Bu esa mazkur yo‘nalishlarning iqtisodiy o‘sishni qo‘llab-quvvatlash va tadbirkorlik faoliyatini kengaytirishdagi ahamiyatini ko‘rsatadi.

Xizmatlar sohasining rivojlanishi yangi ish o‘rinlarini yaratish va aholi bandligini kengaytirish uchun ham muhim imkoniyatlarni yuzaga keltiradi. Jumladan, savdo, turizm, umumiy ovqatlanish, transport va maishiy xizmatlar yo‘nalishlarida kichik biznes subyektlarining ko‘payishi aholining iqtisodiy faolligini oshirishga yordam beradi. Shu bilan birga, axborot-kommunikatsiya va moliyaviy xizmatlarning rivojlanishi zamonaviy kasblarga bo‘lgan talabni kuchaytirib, yuqori malakali mutaxassislar uchun yangi mehnat imkoniyatlarini yaratishi mumkin. Biroq xizmatlar hajmining o‘sishi yangi ish o‘rinlari soni ham xuddi shu sur’atda ortganini anglatmaydi. Shu sababli xizmatlar sohasining bandlikka ta’sirini aniq baholash uchun tarmoqlar kesimidagi band aholi soni, yangi tashkil etilgan ish o‘rinlari va mehnat unumdorligi ko‘rsatkichlarini ham muntazam tahlil qilib borish zarur.

Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib, xizmatlar sohasining iqtisodiy o‘sishdagi rolini yanada kuchaytirish uchun, avvalo, yuqori qo‘shilgan qiymat yaratuvchi xizmat turlarini rivojlantirish lozim. Xususan, axborot texnologiyalari, moliya, muhandislik, turizm va transport-logistika xizmatlarini kengaytirish orqali iqtisodiy samaradorlikni oshirish va yangi tadbirkorlik imkoniyatlarini yaratish mumkin. Shuningdek, kichik biznes va xususiy

tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash, xizmat ko‘rsatish korxonalarining moliyaviy resurslardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish hamda zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadga muvofiq. Ushbu chora-tadbirlar xizmatlar bozorida raqobatni kuchaytirish, xizmatlar sifatini yaxshilash va iqtisodiy faollikni oshirishga yordam beradi.

Bundan tashqari, hududlarda xizmat ko‘rsatish infratuzilmasini takomillashtirish va hududlar o‘rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni kamaytirishga alohida e’tibor qaratish zarur. Shahar va qishloqlarda savdo, transport, turizm, aloqa va maishiy xizmatlar infratuzilmasining rivojlanishi mahalliy tadbirkorlikni kengaytirish hamda aholi uchun yangi daromad manbalarini shakllantirish imkonini beradi. Shu bilan birga, xizmatlar sohasi uchun malakali kadrlar tayyorlash, kasbiy ta’lim va qayta tayyorlash tizimini takomillashtirish hamda mehnat unumdorligini oshirish muhim vazifalardan hisoblanadi. Chunki xizmatlar sifatini yaxshilash va iqtisodiy samaradorlikni oshirish ko‘p jihatdan xodimlarning bilim va ko‘nikmalariga bog‘liq.

Xizmatlar eksportini kengaytirish ham mamlakat iqtisodiy salohiyatini mustahkamlashning muhim yo‘nalishlaridan biridir. Jumladan, axborot texnologiyalari, turizm, transport-logistika va professional xizmatlarni xalqaro bozorlarga olib chiqish orqali xorijiy mijozlarni jalb qilish, valyuta tushumlarini ko‘paytirish va milliy xizmatlarning raqobatbardoshligini oshirish mumkin. Buning uchun xizmat ko‘rsatuvchi korxonalarning xalqaro standartlarga mos faoliyat yuritishini qo‘llab-quvvatlash, raqamli infratuzilmani rivojlantirish va tadbirkorlarning tashqi bozorlarga chiqish imkoniyatlarini kengaytirish zarur.

Umuman olganda, xizmatlar sohasini kompleks rivojlantirish O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni qo‘llab-quvvatlash, tadbirkorlik faoliyatini kengaytirish va aholi bandligini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Buning uchun xizmatlar hajmini ko‘paytirish bilan bir qatorda, ularning sifati va samaradorligini oshirish, yuqori unumdorlikka ega xizmat turlarini rivojlantirish hamda yangi ish o‘rinlarining barqarorligini ta’minlashga e’tibor qaratish lozim. Taklif etilgan chora-tadbirlarning izchil amalga oshirilishi xizmatlar sohasining milliy iqtisodiyotdagi o‘rnini mustahkamlash, mehnat resurslaridan samarali foydalanish va mamlakatning uzoq muddatli iqtisodiy rivojlanishiga ko‘maklashishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

[1] O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 27-fevraldagi PQ-78-son qarori, “Xizmatlar sohasi barqaror rivojlanishi uchun qulay shart-sharoitlar yaratishga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida,” 2025.

[2] World Bank, At Your Service?: The Promise of Services-led Growth in Uzbekistan. Washington, DC: World Bank, 2024.

[3] Y. P. Urinbayeva, “Increasing the Impact of Service Sector on the Living Standards of Population in Innovative Economy Environment,” International Journal of Advanced Science and Technology, 2020.

[4] W. J. Baumol, “Macroeconomics of Unbalanced Growth: The Anatomy of Urban Crisis,” The American Economic Review, vol. 57, no. 3, pp. 415–426, 1967.

[5] O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi, “O‘zbekistonda bozor xizmatlari hajmi 908,6 trln so‘mga yetdi,” 2026-yil 2-oktabr.

[6] O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi, O‘zbekiston Respublikasining statistik ma’lumotlari. Toshkent, 2025.

[7] O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmoni, “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida,” 2022.

[8] International Labour Organization, World Employment and Social Outlook: Trends 2024. Geneva: ILO, 2024.

[9] OECD, OECD Services Trade Restrictiveness Index: Policy Trends up to 2024. Paris: OECD Publishing, 2024.

[10] O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi, O‘zbekiston Respublikasida xizmatlar sohasi rivojlanishining asosiy ko‘rsatkichlari. Toshkent, 2025.